

Plan voor eerlijke concurrentie in de carwash sector

PEC8 4 december 2017

KRIS PEETERS
Vice Eerste Minister en
Minister van werk,
economie en consumenten,
belast met buitenlandse handel

PHILIPPE DE BACKER
Staatssecretaris voor
Bestrijding van de sociale fraude,
Privacy en Noordzee

DENIS DUCARME
Minister van Middenstand,
Zelfstandigen, KMO's, Landbouw
en Maatschappelijke Integratie

De sector voor de reiniging van voertuigen maakt deel uit van het Paritair Comité 112 van de garagesector. De carwash sector omvat onder meer de handcarwashes, wasstraten, roll-overs, self carwashes, enz. Momenteel zijn er **1.197 bedrijven** ingeschreven in de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO).

De laatste maanden en jaren is er een opvallende opkomst van **handcarwashes** die het niet nauw nemen met de regels op sociaal, fiscaal, economisch, milieuvlak,... Zwartwerk, inbreuken op de economische wetgeving, misbruiken met buitenlandse vennootschappen,... worden vastgesteld. In de eerste helft van 2017 vonden er 72 controles plaats door de sociale inspectiediensten en bij bijna 1 op 2 controles werden er inbreuken vastgesteld.

Met dit tripartite plan wil de sector dit **probleem onder de aandacht brengen**, gerichte acties opzetten en het bewustzijn bij de consument vergroten. Lage prijzen kunnen niet door de beugel wanneer zij gepaard gaan met intentionele sociale inbreuken.

De eerste betrachting van de sociale fraudebestrijding is steeds om **sociale fraude aan de bron te voorkomen (preventie)** in plaats van ze achteraf te moeten **opsporen en sanctioneren (handhaving en controle)**. Om sociale fraude aan de bron te stoppen en ervoor te zorgen dat de bonafide werkgevers met alles in regel zijn, is er nood aan duidelijke en zo eenvoudige mogelijk regels en procedures. Hoe meer bedrijven in regel zijn, hoe meer de sociale inspectiediensten hun controles op basis van datamatching en datamining kunnen richten op de malafide bedrijven.

Het terugdringen van sociale fraude is een **win-win-win voor werkgevers, werknemers en overheid**. De werkgevers kunnen concurreren binnen een gelijk speelveld, de rechten van werknemers en zelfstandigen worden gevrijwaard en de overheid en sociale zekerheid mislopen geen inkomsten, waardoor onze sociale welvaartstaat duurzamer gefinancierd wordt.

Met de onderstaande acties op nationaal en internationaal vlak zal de sociale fraude verder een halt toegeroepen worden om zo meer kansen te geven aan de bedrijven en werknemers in de sector.

I. Nationale acties

A. PREVENTIE EN INFORMATIEVERSTREKKING

1. Preventieve checklist voor controles sociale inspectiediensten

De carwashes hebben een aantal kenmerken die ook in andere fraudegevoelige sectoren terug te vinden zijn: arbeidsintensieve sector, tewerkstelling van lager geschoolden, seizoensgebonden activiteiten, veel vraag naar weekendwerk, een groot aantal micro-ondernemingen die niet altijd goed op de hoogte zijn van de sociale wetgeving. De SIOD zal, in navolging van andere sectoren en ten bate van de werkgevers die te goeder trouw handelen, een preventieve checklist publiceren op haar website over waaraan zich te verwachten bij een sociale controle en welke documenten zeker klaar te houden.

Actie: de SIOD zal een klantgerichte checklist "Waaraan zich minimaal te verwachten bij sociale controles" opstellen, in overleg met de sociale partners, die publiek gemaakt zal worden op de website van de SIOD (www.siod.belgie.be) en aan de sociale partners bezorgd zal worden. Daarbij zal een onderscheid gemaakt worden tussen de algemene, interprofessionele checklist en aanvullende sectorale bepalingen.

2. Sociale flitscontroles

In navolging van andere fraudegevoelige sectoren zoals de bouw, transport, horeca, schoonmaak,... zullen er ook in de sector van de carwashes aangekondigde sociale flitscontroles georganiseerd worden. Deze controles hebben een preventief en ontradend karakter en worden gecoördineerd door de SIOD. Tenzij er manifeste sociale fraude vastgesteld wordt, zal er tijdens een sociale flitscontrole niet geverbaliseerd worden. In geval van lichte inbreuken, worden werkgevers die in overtreding zijn geadviseerd en krijgen de kans om zich in regel te stellen. Bij zware inbreuken wordt er evenwel verbaliserend opgetreden. De sociale flitscontroles worden op voorhand aangekondigd op de website van de SIOD en via een ruime communicatie door de staatssecretaris voor sociale fraudebestrijding. De sociale partners worden als bevoorrechte partner als eerste van de sociale flitscontroles op de hoogte gebracht. Naast deze sociale flitscontroles wordt er uiteraard blijvend ingezet op onaangekondigde controles.

Actie: na het opstellen van de preventieve checklist wordt er door de SIOD minimaal 1 sociale flitscontrole per jaar in de carwashsector georganiseerd. De sociale partners worden vooraf op de hoogte gebracht en ontvangen nadien de algemene resultaten van deze controles. Deze resultaten zullen als basis dienen voor verdere sensibiliserings- en informatie-acties.

3. Informatieverstrekking over loon- en arbeidsvoorwaarden in de sector

Opdat bedrijven en werknemers zich volledig in regel stellen, is het van belang dat alle betrokkenen goed op de hoogte zijn van de geldende wettelijke en cao-bepalingen inzake loon- en arbeidsvoorwaarden. De sector van de carwashes kent veel micro-bedrijven die niet altijd goed op de hoogte zijn van de geldende sociale wetgeving en cao's.

De sociale partners engageren zich om specifiek voor de sector van de carwashes bijkomende informatiesessies op te zetten over de geldende wettelijke en cao-bepalingen inzake loon- en arbeidsvoorwaarden, met inbegrip van de bestaande regelingen voor weekendwerk. Zij kunnen hiervoor beroep doen op de expertise bij SIOD (FOD WASO). Ook de bestaande checklists voor controles en guidelines over interpretatie van wetgeving kunnen hierbij aan bod komen.

Actie: de sociale partners zullen initiatieven nemen om bijkomende informatiesessies te organiseren over de geldende wettelijke en cao-bepalingen inzake loon- en arbeidsvoorwaarden in de sector, met inbegrip van de regels voor weekendwerk. Zij kunnen hiervoor beroep doen op de expertise van de SIOD (FOD WASO).

B. HANDHAVING EN CONTROLE

4. Gerichte controles in de sector

Zwartwerk, tewerkstelling van illegalen en schijnzelfstandigheid zijn de grootste problemen binnen de sector. Inbreuken op de loon- en arbeidsvoorwaarden, niet in regel zijn met Dimona,... worden bij controles vastgesteld. Ook wordt er vaak gewerkt met buitenlandse vennootschappen, waardoor de controles bemoeilijkt worden.

Actie: Er zal in 2018 en volgende gericht gecontroleerd worden in de sector van de carwashes en handcarwashes binnen het kader van de gemeenschappelijke SIOD controles per sector.

5. Verzegeling en voorkomen van carrousels

Bij manifeste inbreuken inzake het naleven van de loon- en arbeidsvoorwaarden kunnen de sociale inspectiediensten bij een controle overgaan tot verzegeling. Dit moet wanneer nodig ook in de sector van de carwashes toegepast worden.

Ook wordt vastgesteld dat er carrousels optreden van nieuwe, vaak buitenlandse vennootschappen, waarin dezelfde bestuurders terug opduiken. Via datamatching en datamining zal nauw toegezien worden op dit verschijnsel, met als doel ook hier sociale fraude zo snel mogelijk te stoppen en zoveel mogelijk te voorkomen.

Actie: de sociale inspectiediensten zullen hun aandacht richten op de ernstige sociale fraude en daarbij in bepaalde gevallen overgaan tot verzegeling. Via datamatching en datamining zullen carrousels van malafide personen en vennootschappen opgespoord worden. In het kader van de herziening van het sociaal strafwetboek wordt bekeken om voor ernstige sociale fraude een vijfde sanctieniveau in te voeren.

6. Partnerschapsovereenkomst over controles met de SIOD

Naast 7 Plannen voor eerlijke concurrentie¹ (PEC) werden er deze legislatuur ook al 5 partnerschapsovereenkomsten² (PO) gesloten over controles en informatie-uitwisseling tussen de sectorale sociale partners en de sociale inspectiediensten. De sociale partners van de paritaire comités 112 (garagebedrijf) en 149.02 (koetswerk) zullen met de sociale inspectiediensten en de regering eveneens zo'n overeenkomst afsluiten. Daarin worden wederzijdse verbintenissen en prioriteiten voor de sociale fraudebestrijding in de sector opgenomen.

Actie: er zal tussen de sociale partners van de paritaire comités 112 en 149.02, de sociale inspectiediensten en de regering een partnerschapsovereenkomst over controles en informatie-uitwisseling afgesloten worden. De SIOD neemt hiertoe het initiatief.

1 Bouw, transport, elektro, schoonmaak, land- en tuinbouw, metaal en begrafenissector.
2 Taxi, transport, verhuys, bewaking en land- en tuinbouw.

7. Meldpunt voor eerlijke concurrentie (MEC)

Het www.meldpuntsocialefraude.belgie.be is sinds eind 2015 operationeel en heeft intussen geleid tot meer dan 16.000 meldingen van sociale fraude en sociale dumping, door burgers, ondernemingen, sociale partners of overheden. 2/3de van de ontvangen meldingen worden gemiddeld ontvankelijk verklaard voor verder gevolg door de bevoegde sociale inspectiedienst(en). 2/3de van meldingen hebben betrekking op zwartwerk, 1/5de op domiciliefraude, enz. De sociale partners van de carwash sector zullen een beveiligde toegang krijgen als 'professionele partner' om desgewenst meldingen van sociale fraude door te geven aan de sociale inspectiediensten. Anonieme meldingen zijn niet toegestaan, maar de anonimiteit van de indiener is wel verzekerd tijdens het administratieve en eventuele gerechtelijke onderzoek, (cf. artikels 58 en 59 van het Sociaal strafwetboek).

Actie: de sociale partners van de carwash sector krijgen als 'professionele partner' een beveiligde toegang tot het meldpunt om rechtstreeks dossiers in hun naam voor hun leden in te dienen. De SIOD zal een globale feedback op deze dossiers geven en er wordt telkens een jaarverslag opgesteld met kwantitatieve en kwalitatieve gegevens.

II. Internationale actie

8. Bilaterale akkoorden met andere landen

Samenwerking en gegevensuitwisseling zijn ook op internationaal vlak cruciaal om de grensoverschrijdende sociale fraude effectief te kunnen aanpakken. Deze legislatuur werden er al bilaterale akkoorden over sociale fraude en sociale dumping gesloten met de Benelux, Frankrijk, Bulgarije, Slowakije en Portugal. Zowel op politiek als operationeel (sociale inspectiediensten, justitie en politie) wordt er steeds intensiever samengewerkt om de sociale fraude gezamenlijk aan te pakken.

Actie: Naast bilaterale akkoorden op Europees niveau zal er op basis van data-analyse nagegaan worden met welke derde landen (buiten Europa) het aangewezen is om ook bilaterale contacten op te zetten en bilaterale akkoorden af te sluiten. De problematiek van buitenlandse vennootschappen speelt niet alleen een rol in de sector van carwashes, maar ook in de horeca, handel,...

De ondertekenende partijen van dit akkoord zullen op zesmaandelijks basis in een opvolgingswerkgroep de goede uitvoering van deze acties opvolgen.

Philippe DE BACKER
Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude

Georges DE BATSELIER
Ondervoorzitter ABVV-Metaal

Kris PEETERS
Minister van Werk

Angelo BASILE
Adjunct-secretaris-generaal MWB-ABVV

Denis DUCARME
Minister van Zelfstandigen en KMO's

Geert DUMORTIER
Nationaal Sectorverantwoordelijke Metaal ACLVB

Damien DELATOIR
Directeur A.I. SIOD

Carl VEYS
Voorzitter Traxio

Lieve DE PRETER
Algemeen Secretaris ACV-CSC METEA

Suzanne HUISMAN
Voorzitter BBRV